

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 605/2021
08.06.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Биљане Синановић и Дубравке Дамјановић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела пореска утаја из члана 225. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Дејана Гачића, поднетом против правноснажних решења Основног суда у Лебану 1К бр. 15/17 од 02.04.2021. године и Кв. бр. 36/21 од 15.04.2021. године, у седници већа одржаној дана 08.06.2021. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Дејана Гачића, поднет против правноснажних решења Основног суда у Лебану 1К бр. 15/17 од 02.04.2021. године и Кв. бр. 36/21 од 15.04.2021. године и предмет **ВРАЋА** Основном суду у Лебану на поновно одлучивање.

Образложење

Решењем Основног суда у Лебану 1К бр. 15/17 од 02.04.2021. године, окривљеном АА досуђени су трошкови кривичног поступка у износу од 213.480,00 динара и одређено да исти падају на терет буџетских средстава, сходно члану 265. ЗКП. Наложено је рачуноводству суда да окривљеном исплати наведени износ у року од 60 дана од дана правноснажности решења, под претњом принудног извршења на терет буџета РС – Високог савета судства – Основног суда у Лебану.

Решењем Основног суда у Лебану Кв. бр. 36/21 од 15.04.2021. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Дејана Гачића изјављена против решења Основног суда у Лебану 1К бр. 15/17 од 02.04.2021. године.

Против напред наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Дејан Гачић, у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости и побијана решења преиначи тако што ће на терет буџетских средстава суда окривљеном АА досудити, пред већ досуђених трошкова и трошкове у

износу од 116.250,00 динара (ближе специфицираним у захтеву) као и износ од 45.000,00 динара на име састава захтева за заштиту законитости.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

По налажењу Врховног касационог суда основано бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву указује да је побијаним решењима Основног суда у Лебану учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП.

Наиме, из списка предмета произилази да је пресудом Основног суда у Лебан 1К бр. 15/17 од 23.11.2020. године окривљени АА ослобођен од оптужбе да је извршио кривично дело пореска утаја из члана 225. став 1. КЗ и на основу члана 265. ЗКП одлучено да трошкови кривичног поступка које је имао окривљени за ангажовање браниоца, у износу од 134.250,00 динара падну на терет буџетских средстава суда. Пресудом Вишег суда у Лесковцу Кж1 бр. 9/21 од 10.03.2021. године усвојена је жалба браниоца окривљеног АА и укинута пресуда Основног суда у Лебану 1К бр. 15/17 од 23.11.2020. године, само у делу одлуке о трошковима кривичног поступка, и том делу, предмет враћен првостепеном суду на поновно одлучивање, док је жалба Основног јавног тужиоца у Лебану одбијена као неоснована и побијана пресуда у преосталом делу потврђена.

Након што је пресудом Вишег суда у Лесковцу Кж1 бр. 9/21 од 10.03.2021. године пресуда Основног суда у Лебану 1К бр. 15/17 од 23.11.2020. године укинута у делу одлуке о трошковима кривичног поступка и у том делу предмет враћен првостепеном суду на поновно одлучивање, Основни суд у Лебану је у поновном поступку одлучујући о трошковима кривичног поступка донео побијано решење 1К бр. 15/17 од 02.04.2021. године.

Одлучујући у поновном поступку о трошковима кривичног поступка, Основни суд у Лебану је побијаним првостепеним решењем досудио трошкове кривичног поступка окривљеном АА у износу од 213.480,00 динара, те наложио рачуноводству тог суда да исте у року од 60 дана од дана правноснажности пресуде исплати окривљеном. У образложењу првостепеног решења наведено је за које процесне радње на име одбране окривљеног браниоцу припада награда и у којим износима, са паушалним образложењем да су износи утврђени у односу на запрећену казну за кривично дело које је окривљеном стављено на терет у складу са АТ.

Другостепено веће Основног суда у Лебану је одлучујући о жалби браниоца окривљеног изјављеној против првостепеног решења исту одбило. У образложењу своје одлуке веће из члана 21. став 4. ЗКП је навело да је првостепени суд правилно применио Тарифу о наградама и накнадама за рад адвоката када је трошкове поступка обрачунао према Тарифи за кривично дело за које је окривљени ослобођен од оптужбе.

Такође је наведено да веће сматра да окривљеном не припадају трошкови на име састављања образложеног поднеска од 23.10.2020. године, будући да тај поднесак није био нужан, односно да се одбрана на налаз и мишљење вештака могла изјаснити на првом наредном рочишту. Поред изнетог, веће сматра и да окривљеном не припадају трошкови на име састава одговора на жалбу, јер је све што је наведено у одговору на жалбу претходно наведено и у жалби за чији састав су му трошкови и признати, као ни трошкови за прегледање и разматрање списка предмета дана 09.06.2018. године, будући да је бранилац окривљеног изабрани бранилац, а не бранилац по службеној дужности, те се са списима предмета могао упознати на други начин у сарадњи са окривљеним, па ови трошкови нису били нужни.

Одредбом члана 261. став 1. ЗКП прописано је да су трошкови кривичног поступка издаци учињени поводом поступка од његовог покретања до његовог завршетка, док је одредбом става 2. тачка 7) истог члана, између осталог, прописано да трошкови кривичног поступка обухватају награду и нужне издатке браниоца.

Одредбом члана 265. став 1. ЗКП је прописано да кад се обустави кривични поступак или се оптужба одбије или се окривљени ослободи од оптужбе, изрећи ће се у решењу, односно пресуди да трошкови кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) до б) овог законика, нужни издаци окривљеног и нужни издаци и награда браниоца и пуномоћника (члан 103. став 3.), као и награда вештака и стручног саветника, падају на терет буџетских средстава суда.

Одредбом члана 23. став 1. Закона о адвокатури прописано је да адвокат има право на награду и накнаду трошкова за свој рад у складу са тарифом, коју доноси Адвокатска комора Србије, а одредбом става 2. истог члана прописано је да се висина награде за рад адвоката утврђује у зависности од врсте поступка, предузете радње, вредности спора или висине запрећене казне.

Тарифним бројем 4. Адвокатске тарифе у ставу 1. је прописано и таксативно означено за састављање којих поднесака адвокату припада награда из Тарифног броја 1, док је ставом 2. истог Тарифног броја прописано да адвокату припада 50% награде из Тарифног броја 1. за састављање свих осталих поднесака у кривичном поступку.

По налажењу Врховног касационог суда, основано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног указује да нижестепени судови приликом обрачуна трошкова кривичног поступка и то награде браниоца нису узели у обзир чињеницу да је током кривичног поступка, дакле од његовог покретања па до његовог завршетка јавни тужилац, мењао правну квалификацију кривичног дела, те да стога нису правилно применили адвокатску тарифу везану за кривично дело које је окривљеном стављено на терет.

Дакле, нижестепени судови су, имајући у виду да је у конкретном случају током кривичног поступка од стране јавног тужиоца мењана правна квалификација кривичног дела које је окривљеном стављено на терет, били дужни да трошкове кривичног поступка обрачунавају према запрећеној казни за оно кривично дело за које се води кривични поступак у моменту када су од стране браниоца предузете процесне радње, а не у односу на кривично дело које је окривљеном стављено на терет у тренутку када је кривични поступак правноснажно окончан, а на шта се основано указује у поднетом захтеву.

Поред тога, Врховни касациони суд налази да је неоснован и став нижестепеног суда да окривљеном не припадају трошкови поступка на име награде браниоцу за један преглед и разматрање списка предмета.

Овај став изнет у побијаним решењима је неоснован из разлога, јер је исти у супротности са одредбом става 1. Тарифног броја 79. АТ којом је прописано да за прегледање или разматрање списка предмета адвокату припада 50% награде прописане за поднеске којима се покреће поступак чији списи се разматрају. Дакле, како бранилац окривљеног сходно одредбама чланова 250, 251. и 303. ЗКП има право да ради припремања одбране изврши увид у списе предмета и да исте прегледа и разматра, што се у смислу оправданости процењује у сваком конкретном случају, те како му за то сходно Тарифном броју 79. став 1. АТ припада награда, то су стога окривљеном у конкретном случају морали бити досуђени и ови трошкови.

Основано бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче и да је Основни суд у Лебану доносећи побијана решења и одбијајући да окривљеном призна трошкове које је имао на име награде браниоцу за састав одговора на жалбу Основног јавног тужиоца у Лебану, учинио повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП.

Чланом 2. став 2. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката прописано је да су странке или надлежни орган дужни да адвокату исплате и награду и накнаду. Тарифним бројем 5. став 1. алинеја 5. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката прописано је и означено да адвокату припада награда из Тарифног броја 1. за састављање одговора на жалбу.

Имајући у виду наведено, Врховни касациони суд налази да су нижестепени судови побијаним решењима, супротно цитираним одредбама Законика о кривичном поступку и Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, такође учинили повреду закона из члана 441. став 4.ЗКП, јер нису досудили трошкове кривичног поступка окривљеном АА на име награде браниоцу за састав одговора на жалбу Основног јавног тужиоца у Лебану, који је био у функцији одбране окривљеног у смислу Тарифног броја 5. став 1. алинеја 5. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

У поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац окривљеног наводи и да суд побијаним решењима окривљеном није признао трошкове на име састављања образложеног поднеска од 23.10.2020. године, а којим се, по ставу одбране, указује на чињенице у прилог одбрани, а као изјашњење на наводе вештака у допунском налазу и одговор на поднесак тужилаштва, у износу од 22.500,00 динара. По ставу Врховног касационог суда, на изнети начин, бранилац окривљеног оспорава чињенична утврђења суда везано за нужност подношења наведеног поднеска од 23.10.2020. године, односно његову нужност у сврху одбране окривљеног, на који начин указује на повреду закона из члана 440. ЗКП, а која повреда није законом дозвољен разлог, у смислу члана 485. став 4. ЗКП, за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца.

Како је, дакле, побијаним правноснажним решењима учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, на шта се основано указује у поднетом захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Дејана Гачића, то је Врховни

касациони суд усвојио као основан захтев и на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП укинуо побијана правноснажна решења Основног суда у Лебану 1К бр. 15/17 од 02.04.2021. године и Кв. бр. 36/21 од 15.04.2021. године, те списе предмета вратио том суду на поновно одлучивање у смислу разлога изнетих у овој пресуди, при чему ће суд у поновном поступку отклонити повреду закона, на коју му је указано овом пресудом, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку, за коју ће дати јасне и аргументоване разлоге.

**Записничар-саветник
Ирина Ристић, с.р.**

**Председник већа-судија
Бата Цветковић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**